

Kontrola ze správy sociálního zabezpečení

Mgr. Klára Valentová

Hotel Baroko, 11. 12. 2019

Právní předpisy

- Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (č. 582/1991 Sb.)
- Zákon o nemocenském pojištění (č. 187/2006 Sb.)
- Kontrolní řád (č. 255/2012 Sb.)
- Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (č. 250/2016 Sb.)
- Správní řád (č. 500/2004 Sb.)
- Soudní řád správní (č. 150/2002 Sb.)

Dozorová činnost

- Působnost správy sociálního zabezpečení je poměrně široká - oblast sociálního zabezpečení:
 - důchodové pojištění
 - nemocenské pojištění
 - lékařská posudková služba
- Organizační struktura:
 - ČSSZ
 - regionální pracoviště
 - OSSZ

Dozorová činnost

- Osoby účastníci se kontroly:
 - kontrolní orgán – místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení
 - kontrolující osoba – zaměstnanec OSSZ s platným průkazem
 - kontrolovaná osoba – podnikatel (může se dát zastoupit nebo přizvat třetí osobu)

Důvody provedení kontroly

- Nejčastěji jako likvidační kontroly – při zániku kontrolované osoby (např. likvidace obchodní společnosti)
- Kontroly na základě kontrolního plánu
 - u podnikatele
 - u dočasně práce neschopných pojištěnců
- Kontroly incidenční
 - u podnikatele
 - u dočasně práce neschopných pojištěnců

Zahájení kontroly

- Před zahájením kontroly lze provádět úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.
- Doručení oznámení o zahájení kontroly (písemně)
- Předložení průkazu na místě kontroly (lze i bez přítomnosti kontrolované osoby)
- Provedení kontrolních úkonů před předložením průkazu (pokud je to třeba)
- V praxi - předložením pověření ke kontrole nebo výzva k dostavení se na konkrétní termín do sídla příslušné OSSZ a k předložení požadovaných dokumentů

Průběh kontroly

- Práva kontrolující osoby
 - vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor (zvláštní pravidla pro vstup do obydlí)
 - požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly
 - provádět potřebná sledování, prohlídky a zkoušky
 - požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby (v odůvodněných případech zajišťovat i originální podklady)
 - pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy
 - v míře nezbytné pro průběh kontroly užívat technických prostředků kontrolované osoby (po projednání)
 - vyžadovat další součinnost potřebnou k výkonu kontroly

Průběh kontroly

- Povinnosti kontrolující osoby
 - být nepodjatý a dodržovat povinnost mlčenlivosti
 - předložit průkaz a další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v průkazu
 - zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady
 - šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby
 - vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pominou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit
 - umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly
 - vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolované osobě

Průběh kontroly

- Protokol o kontrole
 - zákonem předepsané náležitosti (např. označení kontrolního orgánu a kontrolujícího, označení předmětu kontroly, kontrolní zjištění)
 - vyhotovení ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvláště složitých případech do 60 dnů
 - doručení kontrolované osobě
- Námitky
 - podat ÚOOÚ ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole (možnost stanovit delší lhůtu)
 - písemně, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují a odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním

Průběh kontroly

- Vyřízení námitek
 - o námitkách může rozhodnout kontrolující osoba, jestliže jim v plném rozsahu vyhoví
 - jinak předloží námitky do 7 dnů ode dne jejich doručení správnímu orgánu, který jim vyhoví, částečně vyhoví nebo je zamítne ve lhůtě 30 dnů od jejich doručení; v případě zvláště složitým se lhůta pro vyřízení námitek prodlužuje o 30 dnů
- Uložení opatření k nápravě
 - při porušení zákonné povinnosti
 - povinnost odstranit zjištěné nedostatky ve stanovené lhůtě
 - povinnost vyhotovit písemnou zprávu o odstranění nedostatků

Sankce

- Sankce za nedodržení povinností při kontrole
 - pokuta dle kontrolního řádu – až do výše 500.000 Kč
- Přestupky podle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
 - až do výše 300.000 Kč (např. nevedení evidenčního listu důchodového pojištění)
 - promlčecí doba (3 – 5 let)
- Přestupky podle zákona o nemocenském pojištění
 - až do výše 100.000 Kč (např. nesplnění opatření k nápravě nedostatků zjištěných při provádění pojištění)
 - promlčecí doba (3 – 5 let)

Kontroly v praxi

- Počet kontrol v roce 2018:
 - 98.181
- Na co se zaměřují:
 - účetní záznamy
 - správný výpočet pojistného
 - vedení evidenčních listů důchodového pojištění
 - plnění ohlašovacích povinností

Dotazy?

Mgr. Klára Valentová, advokát

advokátní kancelář Vilimková, Dudák
& Partners

www.vilimkovadudak.cz

Děkuji za pozornost!

© 2019 Mgr. Klára Valentová

Toto setkání pořádá

Nakladatelství FORUM s.r.o., divize školení a vzdělávání

Střelničná 1861/8a, Praha 8

tel: +420 251 115 576

office@forum-media.cz

www.forum-media.cz